

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

GARENPLAATS, GENT.

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:

Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

OPHITSINGEN!

Ons broederorgaan *Le Peuple* (Het Volk), van Brussel, schreef eenige dagen geleden, dat het beste middel om de socialistische leerstelsels op den buiten te verspreiden, hierin bestond, van aan onze broeders van den buiten goedkope waren te gaan ver-
koop, voortkomende uit onze samenwer-
kende inrichtingen.

Wat kwaad stak daarin?

Volstrekt geen, integendeel, de buiten-
lieden zouden er profijt uit trekken, goede
en goedkope waren hebben voor hun geld.

En nochtans geeft dit artikel aanleiding
tot een slecht ophitsend artikel, verschenen
in *Het Recht*, opgesteld door den heer Hector
Planquaert.

Ziehier wat *Le Peuple* geschreven had en
waarin die brave christen-demokraat stof
vindt om onze broeders van den buiten op
te ruïen:

» De boer is zeer spaarzaam en geïnteres-
seerd. Het wantrouwen beheerscht hem.

» Hij kent niets dan zijnen instrest, en of
gij jood of mahomedaan zijt, als hij van
uwen persoon of van uwe partij iets ver-
hopen mag, zoo zult gij welkom bij hem
heeten.

» Het materiaal, voor het vervoer der
koopwaren dienende, moest met den naam
der socialistische samenwerkende Maat-
schappij gemerkt zijn; dat zou de boeren
de kracht onzer inrichting bewijzen. En de
boer is, van zijnen aard, zeer negatief om zich aan
de zijde van den sterke te scharen. Hij veracht
altijd wat zwak of arm is.

» Het is volstrekt noodzakelijk dat de
redenaars en de propagandisten der werk-
manspartij zich niet overgeven aan aanvallen
tegen de geloofspunten van den godsdienst!

In wat beleedigen wij daardoor de buiten-
lieden?

De boer is spaarzaam; welnu, maken wij
er hem een verwijt van? Geenszins, intege-
deel, wij willen zijne spaarzaamheid aan-
moedigen door hem goedkope waren te
verschaffen.

De boer is geïnteresseerd, dit wil zeggen:
hij staat voor zijn profijt. Duiden wij hem
zulk ten kwade?

Volstrekt niet, te meer, omdat de buiten-
mensch, arm zijnde, wel doet van zijn profijt
te beminnen.

De boer zou koopen aan een jood of aan
een mahomedaan. Waarom niet?

De rijken doen het wel, waarom zou een
arme mensch het niet mogen doen?

De boeren moeten wel hunne dure pach-
ten betalen aan heeren die niet gelooven,
waarom zouden zij dan niet goedkoop
mogen koopen aan menschen die anders den-
ken dan zij?

De boer is van zijnen aard genegen zich
aan de zijde van den sterke te scharen en hij
veracht wat zwak en arm is.

Daarin is de buitenmensch de eenige niet.
Het is eene menselijke kwaal partij te
kiezen voor den sterke.

Van jongs af hebben de sterkste kinderen
de meeste kameraden.

Wij zeggen daarom niet dat het wel ge-
daan is, maar het is de boer alleen niet die
met deze menselijke ondeugd behebt is,
de stedelingen hebben ze ook.

En het is hier duidelijk zichtbaar, dat het
woord verachting gebezigd is, met het
oog op de zwakke partijen en niet op den
afzonderlijken mensch.

Le Peuple raadt de socialistische redenaars
aan den godsdienst niet aan te vallen.

Ons broederblad heeft duizendmaal gelijk
en wij geven onze sprekers denzelfden raad.

Elkeen is vrij van zijne godsdienstige
meening en wij willen, dat deze der buiten-

lieden zoowel geëerbiedigd wordt als onze
eigene overtuiging.

Alleen wie de vrijheid van anderen lief
heeft, is zelve de vrijheid waard.

Ware het nu nog dat de godsdienst het
middel ware om het lot van den landbouwer
te verbeteren, maar dat heeft in de zaak vol-
strekt niets te zien, want de godsdienst is
maar eene kwestie die het hiernamaals be-
treft, en wij strijden voor ons recht hier op
de wereld.

Ziedaar nu waarom M. Planquaert en
Het Recht in een katholiek blad schreef:

» Wij willen U, Boeren, de voornaamste
zinsneden van dat artikel eens onder de
oogen brengen. Als gij dat gelezen hebt,
zult gij weten hoe de socialist over u oor-
deelen, en, als zij dan afkomen, ze tusschen
uwe forsche armen zoo hartstochtelijk tegen
uw hart drukken, dat ze zullen kermen om
los te komen.

Wij hebben U nu zelve die voornaamste
zinsneden uit het artikel gegeven.

Antwoordt nu, buitenlieden, of er daar-
voor reden bestond u op te maken om ons
tegen uw hart te drukken tot wanneer wij
kermen, in andere woorden, om ons te slaan
en te mishandelen?

Wij aarzelen niet te zeggen, dat zulke op-
hitsingen laf zijn!

In een land als België heeft men de druk-
pers om zich te verdedigen, en slagen rechten
niet. Daarbij is zulk gedrag niet christelijk.

Christus bekeerde de menschen met goede
woorden en niet met slagen. Hij predikte de
zachtmoedigheid en de liefde, zelfs tegen-
over de vijanden.

Diegenen die ophitsen tot dien broeder-
moordenden strijd van slaven van den buiten
tegen slaven van de stad, dat zijn geen goede
menschen, geen oprechte christenen, het
zijn lui-chelaars.

VOORUIT afgebrand!

Duizenden buitenlieden kennen de schoone
magazijnen der samenwerkende Maatschap-
pij VOORUIT, die te Gent op de Vrijdag-
markt stonden.

Welnu, duizenden zullen nu ook vernoe-
men hebben, dat deze schoone instellingen
Zaterdag namiddag, 30 Mei, afgebrand zijn.

Het vuur werd bemerkt op het tweede
verdiep, dienende tot atelier der naaisters.

Hoe de brand aankwam weet niemand,
maar er op dit uur niemand aanwezig was.

Het vuur heeft zulke spoedige uitbreiding
genomen, dat de twee bovenverdiepingen
tot asch verbrandden en de ondersten veel
leden door het water.

De werklieden deden goed hun best om
te redden wat er kon gered worden, en velen
weenden van verdriet omdat hun lokaal
brandde.

Gelukkelijk zijn er geene persoonlijke
ongelukken te betreuren en is de stoffelijke
schade door verzekering gedekt.

Vooruit's nieuwe Magazijnen

VOORUIT heeft reeds zijne nieuwe Ma-
gazijnen geopend in zijn oud lokaal op de
Garenmarkt.

Evenals op de Vrijdagmarkt is er alles te
verkrijgen aan genadige prijzen voor goede
koopwaren.

Bericht aan onze vrienden en kalanten
van den buiten.

Wat de Gentsche socialist betreft, die
zullen hun best doen, om door eendracht en
werkzaamheid zoo spoedig mogelijk een
groot en schooner lokaal op te richten.

De Schoenmakerij is gevestigd in

het achtergebouw van ons afgebrand lokaal,
aangezien dat deel niet aangetast werd.

Ingang langs het klein straatje in de Zuivelstege.

De Pachten

Het wordt met den dag klaarder dat het
eenige doeltreffende middel om den toestand
der landbouwers te verbeteren is: de wet-
tige afslag der pachten, op de grondslagen,
door de heringe-ichte landbouwcomices aange-
duid.

De christen democraten gevoelen dit wel;
maar, hier zooals in de kwestie van het mini-
mum van dagloon, zijn zij gevangen door hun-
nen eerbied voor den kapitalistischen eigen om
en weigeren zij den noodzakelijken doorlaaten-
den maatregel te nemen.

Priester Daens heeft in de Kamer verklaard,
dat men de pachten van de goederen der open-
bare besturen moet verlagen, zooals die van
de godshuizen, de Weldadigheidsbureelen, enz.

Als het zoo is, des te eerder voor de Encycliek.
Want wij achten dat de ontwerpen van pries-
ter Daens in deze — wij gissen zijne strekking
stellig niet — uitloopen op een toestand, die
niet van hatelijkheid is vrij te pleiten, en die
wij er aan houden in 't licht te stellen.

De eenige goederen, welks opbrengst priester
Daens wil beperken, zijn juist die der armen.

De godshuizen en de bureelen van weldadig-
heid vullen grootendeels hunne kas met de
opbrengst der verpachting van hunne domeinen.
De huurprijs daarvan verlagen, is eene leemte
in het kapitaal der armen.

De christen democratie denkt dus den nood
der landbouwers te vermindren ten nadeele
van de hulp aan zieken geschonken en der toe-
lagen welke men aan de noodlijdenden schenkt.
Ziedaar iets dat wij niet aarzelen te brandmer-
ken.

Wat de grondeigenaars betreft, zij die de
boeren tot de ellende doemen en den landbouw
naar het bankroet voeren, die hebben van pries-
ter Daens niets te vrezen. Hij strekt zijne be-
schermdende hand over hen uit en plaatst hen
onder de bescherming der Encycliek.

Wat is dat voor eene ongezonde leer, die,
onder voorwendsel van democratie, er aan
denkt de ongelukkigen te bezwaren, en zich tot
verdediger van de uitbuiters opwerpt?

Stelt men zich wel voor hoeveel misbruiken
dit christene uitwindsel op onze buiten zou
doen ontstaan?

Ziet men het groote veld van bevoorrechtig-
ing, geopend voor de bescherming der kasteel-
heeren? Aan de onwaardigen, die genoegzaam
geest van onbetrouwenheid zonden betoonen
tegenover de kleine dorpspotentaten, zouden de
openbare gronden voorbehouden worden, tegen
onaanzienlijke pachten. De boezen, de eenvou-
dige politieke tegenstrevers, zouden voor altijd
uitgesloten worden van de gunst om den collec-
tieve grond te verkrijgen. Men zou er aldus toe
komen eene hervorming te herscheppen in een
nieuw werktuig tot overheersching en tot eene
bron van twist en tweedracht.

Van twee dingen een: ofwel is de verlaging
der pachten een wettig en doelmatig middel
om een weinig meer welzijn te schenken aan
de landbouwers; ofwel bereikt het dit doel
niet.

In het tweede geval moet men dit middel ver-
werpen, vooral voor de goederen der armen, en
het in 't bijzonder: toepassen op de groote para-
sieten van den buiten.

Dit is de dubbele vraag, eenvoudig en streng
logisch, welke de landbouwers, zoowel als de
socialisten, zich zullen stellen.

De Betooging van 15 Oogst

Ons krijgstersel is zondanig verfoeilijk, dat
het op dit oogenblik menschen van de meest
uiteenlopende gedachten in 't barnas jaagt,
van de militaristen van het Hof tot de Jonge
Wachten der Werklieden-Partij.

Brussel zal dit jaar twee betoogingen zien
tegen de plaatsvervangende, op 13 Juni en op
15 Augustus.

De betooging der harenmutsen is de eerste:
oud-onderofficieren en gepensioneerde gene-
raals, vergezeld door onze doctrinaire burg-

graven, op zoek naar een kiesplatform, en door
al de behouders die bang worden voor de zorge-
loosheid der regering, die de verdediging van
het land aan huurlingen, en het behoud van de
kapitalistische orde aan de kinderen van het
proletariaat overlaten.

Zij zijn het met ons eens op één punt: de
afschaffing van het voorrecht van het geld;
maar zij zijn geheel en al en onveranderlijk
oneens met ons op al de andere punten; want
zij willen juist wat wij niet willen: de ver-
zwaring der krijgslasten, van den ondragelij-
ken last die op de schouders van de werkers
drukt.

De betooging van 15 oogst beteekent intege-
deel, niet alleen de gelijkheid van het geld;
gewapende natie, — zoolang de noodzakelijk-
heid ons de verplichting zal opleggen voor onze
ve deliging te zorgen, — maar nog en vooral:
de steeds grooter wordende protestatie van het
proletariaat tegen den oorlog en tegen de maat-
schappelijke oorzaken van den oorlog.

De militaire kwestie is inderdaad onafschied-
baar van de maatschappelijke kwestie.

Zij is niet alleen van belang voor de zonen
van welkeden en boeren, door de kazerne be-
dreigd of gevangen gehouden, of voor diegenen
welke hunne afwezigheid beweenen of beven
bij de gedachte aan de scheiding.

Er is feitelijk niemand die niet lijdt, in zijn
hart of in zijne beurs, door dien staat van ge-
wapende vrede welke westelijk Europa er in
gelukt voorloopig te behouden — men weet ten
prijze van welke schandalen — maar die van
het eene oogenblik tot het andere tot een inter-
nationalen oorlog kan komen, zooveel men-
schenlevens wegmakende, als onze budgetten
van oorlog bedden miljoenen franken verslinden.
Ook is er geene brandender en dieper vraagstuk
dan de militaire kwestie, die voor alles de ver-
vaarlijke toestand, eigen aan het kapitalis-
tisch stelsel, tastbaar zal aantoonen.

De bourgeois heeft steept, geene oorlogszuch-
tige ziel. Nijveraar of koopman, heeft hij in het
algemeen een tegenzin voor sabelslepers en
ijzervreters.

Wel stemt hij er in toe, van tijd tot tijd
zijn geweer der garde-civie op te nemen, om
zijn eigendom te verdedigen en eenige proleta-
ren neer te schieten; maar, naar gelang het
kapitalisme zich over de wereld uitbreidt, de
grenzen wegvagende, door de bestendige inter-
nationalisering der gemeenschaps- en vervoer-
middelen, komt een denkbeeld van de toekomstige
oorlogen des te gruwelijker voor, daar het
volkeren tegenover elkaar zou stellen, die
maakt beter en beter leeren begrijpen en be-
minnen.

Van daar de congressen van den vrede, de
min of meer platonische betoogingen ten voor-
deele der ontwapening, de krokodillentranen
welke de militaristen verplicht zijn te storten
wanneer zij kanonnen en pantserscheppen vra-
gen; de steeds talrijker toetredingen der par-
lementairen tot het internationaal scheidsrech-
terdom.

Dit alles beantwoordt natuurlijk aan iets dat
echt is. Het is niet twijfelachtig dat het kapita-
listisch wereldburgerdom den weg opent voor
de internationale aller volkeren, zooals de kapita-
listische samentrekking den weg baant voor
de maatschappelijke toeëiening der kapitalen.

Maar, tezelfdertijd dat de ontwikkeling der
nijverheidsbeschaving in aller hart den afschuw
voor den oorlog en het militarisme vergroot,
prikkelt de kapitalistische evolutie de vijand-
schap tusschen de concurrerende volken, de
vijandige klassen, en de afzonderlijke personen,
die zonder weerhouding overgeleverd zijn aan
al de strengheden van den strijd voor het be-
staan.

Het is deze vijandschap, — die alleen ver-
dwijnen, zal niet met het kapitalistisch stelsel, —
dat noodzakelijker wijze het behoud der staande
legers vergt, om de voorrechten der leidende
klassen te verzekeren, om met behulp van ka-
nonnen nieuwe uitwegen te openen, of om, in
een buitenlandschen oorlog, eene afwijking te
zoeken voor de bestendige bedreiging van den
maatschappelijken oorlog.

Tegen het militarisme protesteeren, is dus
protesteeren tegen de maatschappelijke organi-